

Moldova aderă la o Declarație a OMS în domeniul sănătății mintale

Republica Moldova a aderat la „Declarația Europeană privind Copiii și Tinerii cu Dizabilități Mentale și familiile lor”. Declarația a fost semnată de 53 de miniștri de Sănătate a Regiunii Europene a Organizației Mondiale a Sănătății.

Evenimentul a avut loc, recent, la București, unde a avut loc reuniunea Directorilor Regionali ai Organizației Mondiale a Sănătății. Documentul a fost semnat din partea celor 53 de miniștri de ministrul român al Sănătății Cseke Attila, pe de o parte, și directorul regional al OMS pentru Europa, Zsuzsanna Jakab, pe de altă parte. Documentul a fost subsemnat și de UNICEF pentru Europa Centrală și de Est și CSI.

Declarația oferă o platformă vastă pentru un angajament mai puternic al autorităților din statele membre ale OMS în reformele de îngrijire a copilului și promovarea ulterioară a dezinstituționalizării. OMS și UNICEF vor semna o scrisoare comună adresată guvernelor din regiune prin care vor sublinia importanța Declarației și încurajând elaborarea planurilor naționale în domeniul respectiv.

În cadrul reuniunii de la București, OMS a constatat că, în pofida faptului că s-au înregistrat unele progrese privind dezinstituționalizarea și crearea serviciilor bazate pe comunitate, copiii cu handicap sunt, adeseori, ultimii care beneficiază de îngrijiri mai bune. S-a remarcat că trebuie amplificată lupta împotriva stigmatizării și a discriminării, aceasta fiind o precondiție pentru reformele de succes și integrarea socială a copiilor cu dizabilități intelectuale.

În cadrul forului din București a fost adoptat și un plan de acțiuni, ce descrie măsurile care ar urma să fie aplicate pentru îmbunătățirea situației copiilor și tinerilor cu dizabilități din regiune.

În septembrie 2011, Comitetul Regional al OMS va examina felul în care sunt aplicate principiile stipulate în Declarația și planul de acțiuni, adoptate la București.

Potrivit OMS, circa cinci milioane de copii și tineri din Regiunea Europeană a OMS au dizabilități intelectuale, acesta fiind doar vârful aisbergului întrucât mii de copii nu se regăsesc în baze de date și protecție socială, puține la număr și de proastă calitate. Peste 300 mii trăiesc în instituții, unde rămân adesea pentru tot restul vieții. Dacă nu se acționează imediat, numărul lor ar putea crește cu aproximativ 1% pe an în următorii zece ani, potrivit OMS.

Republica Moldova este membru al OMS din 1992. La Chișinău, un birou al OMS funcționează din aprilie 1995. // 14.12.2010

Școala-internat din Soloneț a fost lichidată

Școala-internat specială pentru copii cu devieri de comportament din satul Soloneț, raionul Sorocea, a fost lichidată printr-o recentă hotărâre de Guvern, care a fost elaborată de ministerul Educației.

Guvernul și-a justificat decizia prin „optimizarea rețelei instituțiilor rezidențiale și executării prevederilor Strategiei naționale privind protecția copilului și familiei, și

Circa cinci milioane de copii și tineri din Regiunea Europeană a Organizației Mondiale a Sănătății au dizabilități intelectuale. Mii de copii nu se regăsesc în baze de date și protecție socială. Peste 300 mii de persoane afectate trăiesc în instituții, unde rămân adesea pentru tot restul vieții.

(Sursa: OMS)

---

*„...Patru copii au fost înmatriculați la o școală de meserii din satul Valea Norocului...”
Își vor găsi, oare, acești copii norocul în viață?*

Strategiei Naționale de reformare a sistemului rezidențial de îngrijire a copilului aflat în dificultate.

Potrivit ministrului Educației, Leonid Bujor, la școala-internat din Soloneț numărul pedagogilor și personalului angajat îl depășea pe cel al discipolilor, 25 la număr. 18 profesori erau pensionari, alți trei deja au fost reangajați la alte instituții școlare, iar patru profesori urmând să fie încadrați în câmpul muncii cu suportul autorităților raionului Soroca.

Vorbind despre soarta celor 25 de discipoli ai fostei școli-internat, Bujor a precizat că 19 dintre aceștia au revenit în familiile biologice; un copil a fost plasat la centrul „Drumul spre casă” din Bălți; patru copii au fost înmatriculați la o școală de meserii din satul Valea Norocului; un alt copil a fost plasat temporar la gimnaziul-internat din Ceadar Lunga.

Anterior, instituția avocatului parlamentar declara că discipolii școlii-internat din Soloneț erau ținuți izolat, o astfel de atitudine contribuind la degradarea copiilor.

Potrivit unor date, în R. Moldova sunt circa 60 de instituții de tip rezidențial în care sunt plasați aproximativ nouă mii de copii. În țară sunt circa 75 de case de copii de tip familial. // 17.12.2010

Circa un sfert de milion de lei pentru Societatea Invalizilor

Societatea Invalizilor din Republica Moldova va primi din fondul de rezervă al Guvernului circa 225 mii de lei. Bani respectivi vor fi utilizați pentru asamblarea cărucioarelor care provin din donații.

O decizie în acest sens a adoptat Guvernul în ședința din 14 decembrie. Potrivit documentului, cu aceste fonduri vor fi asamblate 750 de cărucioare pentru persoanele cu dizabilități.

Asamblarea unui cărucior costă circa 300 de lei.

În cadrul discuțiilor pe acest subiect, premierul Vlad Filat a solicitat ca în bugetul pentru anul 2011 să fie prevăzute mijloace financiare necesare în vederea susținerii persoanelor cu dizabilități, inclusiv pentru asamblarea cărucioarelor.

În R. Moldova, potrivit datelor oficiale, sunt în jur de 180 mii de persoane cu dizabilități, inclusiv circa 15 mii copii. // 14.12.2010

Serviciul „Echipa mobilă”, prezentat la Bălți

Serviciul de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități – „Echipa mobilă” a fost prezentat, la 2 decembrie, la Bălți, în cadrul unei mese rotunde.

Serviciul și-a început activitatea în luna martie a.c. în cadrul Asociației „Somato” din Bălți, fiind un parteneriat cu Primăria locală și finanțat în cadrul proiectului „Comunitate Incluzivă – Moldova”.

Potrivit directorului Centrului de Sănătate Mintală „Somato”, Corina Popa, echipa mobilă, care activează de mai bine de nouă luni în orașul Bălți, numără nouă specialiști, care acordă asistență de specialitate la domiciliu persoanelor cu dizabilități mintale și fizice, precum și familiilor acestora. Serviciul respectiv va funcționa până în 2012 în cadrul proiectului „Comunitate Incluzivă – Moldova”, după care va gestiona de Asociația „Somato” și autoritățile locale.

Asamblarea unui cărucior pentru persoanele cu handicap costă circa 300 de lei.

La Bălți sunt circa șase mii de persoane cu diferite grade de invaliditate.

(Vladimir Semețul, șef Secția Asistență Socială și Protecție a Familiei a Primăriei Bălți)

Irina Jdanov, una din coordonatoarele Serviciului „Echipa mobilă” din Bălți, a spus că timp de doi ani, cât va fi realizat proiectul, în jur de 60 de persoane cu handicap vor beneficia de servicii gratuite ale Echipei. „Din martie și până acum, serviciul „Echipa mobilă” a acordat asistență gratuită și constată pentru 15 persoane”, a spus Irina Jdanov.

Șeful Secției Asistență Socială și Protecție a Familiei a Primăriei Bălți, Vladimir Semețul, a comunicat că în oraș sunt circa șase mii de persoane cu diferite grade de invaliditate. „Autoritățile administreză de circa 20 de ani serviciul social de asistență la domiciliu pentru persoanele cu handicap, inclusiv prin oferirea de pranzuri gratuite”, a spus Vladimir Semețul.

Până în 2013, în cadrul proiectului „Comunitate Incluzivă – Moldova”, vor fi create nouă echipe mobile în diferite regiuni ale țării. Proiectul este implementat de „Keystone Human Services” cu susținerea financiară Open Society Foundations. // 02.12.2010

Vlad Filat: „Ei sunt egali cu toți ceilalți...”

Premierul Vlad Filat a vizitat, la 3 decembrie, expoziția cu vânzare a produselor confecționate de persoanele cu dizabilități.

Evenimentul s-a desfășurat la Palatul Republicii, fiind prilejuit de Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități, care se marchează anual la 3 decembrie. La expoziție au participat organizații și instituții de învățământ pentru persoanele cu deficiențe din țară.

Premierul a vizitat fiecare masă și panou cu exponate, s-a interesat despre condițiile în care trăiesc și activează participanții la expoziție.

Vlad Filat a procurat numeroase produse de artizanat, tablouri și alte obiecte confecționate de către discipolii instituțiilor respective.

„Acest ajutor pe care-l acordăm persoanelor cu dizabilități prin organizarea anuală a expozițiilor cu vânzare este mai mult o susținere morală acordată participanților la târg”, a spus premierul.

Vlad Filat și-a exprimat regretul că societatea încă nu a reușit să asigure toate condițiile necesare pentru ca persoanele cu dizabilități să profite din plin de bucuriile vieții.

„Ei sunt egali cu toți ceilalți și trebuie să instaurăm în societate o atmosferă de coparticipare la necesitățile și doleanțele persoanelor cu dizabilități”, a spus Filat.

Premierul a menționat, citat de Serviciul de presă al Guvernului, că persoanele cu dizabilități au nevoie nu doar de compătimirea noastră, ci, în primul rând, de solidaritate, de sprijin, de dragoste și respect. // 03.12.2010

Mihai Ghimpu nu uită de copiii internatului din Orhei

Cu prilejul Zilei Internaționale a persoanelor cu dizabilități, președintele interimar, spicherul Mihai Ghimpu, a donat copiilor de la Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) din orașul Orhei un set de îmbrăcăminte, dulciuri și produse alimentare.

Ațiunea, realizată cu suportul agenților economici autohtoni, se înscrie în seria de manifestări în cadrul decadei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, având drept scop manifestarea solidarității față de persoanele cu nevoi speciale, cunoașterea experiențelor și conștientizarea situației acestora.

„Ei sunt egali cu toți ceilalți și trebuie să instaurăm în societate o atmosferă de coparticipare la necesitățile și doleanțele persoanelor cu dizabilități.”

(Premierul Vlad Filat)

Casa internat pentru copii cu deficiențe mintale din Orhei, patronată de Mihai Ghimpu, are circa 300 de discipoli cu varstele cuprinse între 4 și 18 ani.

Casa-internat pentru copii Orhei, patronată de Mihai Ghimpu, este destinată copiilor cu dizabilități mintale și locomotorii severe, fiind unica de acest gen din țară. În cadrul Casei-internat, cei circa 300 de copiii, cu vârste cuprinse între 4 și 18 ani, beneficiază de tratament medical și de recuperare prin antrenarea lor în terapia ocupațională.

Mihai Ghimpu a vizitat la 3 decembrie și expoziția cu vânzare a lucrărilor confecționate de persoanele cu dizabilități, care a fost organizată în incinta Palatului Republicii. Marea majoritate din lucrările procurate de Președintele Mihai Ghimpu au fost făcute cadou de șeful statului copiilor cu dizabilități, prezenți la acțiunea respectivă.

„Organizarea unor asemenea acțiuni este binevenită, dar avem încă foarte mult de lucru în această direcție. Noi trebuie să susținem persoanele cu dizabilități, creându-le toate condițiile de trai și activitate, deoarece fiecare cetățean al țării trebuie să beneficieze de drepturile stipulate în Constituție și în direcția respectivă vom activa în continuare”, a spus Ghimpu. // 03.12.2010

Săptămâna incluziunii sociale a persoanelor cu handicap

În R. Moldova s-a desfășurat „Săptămâna incluziunii sociale a persoanelor cu handicap”, în cadrul căreia au fost organizate un șir de acțiuni prin care a fost sensibilizată opinia publică față de problemele acestei categorii de oameni.

„Săptămâna incluziunii sociale” a început, la Chișinău, cu vernisarea expoziției de fotografii „Lumea, așa cum o văd eu”, realizată de copiii cu dizabilități mintale. Pe parcursul acestei săptămâni au fost organizate un șir de acțiuni cu caracter cultural, sportiv, vor fi organizate mese rotunde în cadrul cărora va fi discutată situația persoanelor cu handicap.

Autoritățile au alocat 13 milioane de lei pentru repartizarea unor indemnizații unice persoanelor cu dizabilități.

La 3 decembrie, în lume, este marcată Ziua internațională a persoanelor cu handicap. // 29.11.2010

Mai bine din jumătate de copii din familiile moldovenești sunt supuși violenței

Copiii din localitățile rurale moldovenești sunt mai afectați de migrație, sărăcie și acces redus la educație și sănătate, comparativ cu semenii din localitățile urbane, se arată într-un studiu realizat de UNICEF.

Potrivit studiului, față de 2003, în 2009 numărul părinților care se joacă cu copiii lor aproape că s-a dublat și constituie 97%. Unul din zece copii sub vârsta de șapte ani este lăsat fără supraveghere. Mai puțini părinți au declarat că le citesc copiilor cărți : 30% în 2009 comparativ cu 37% în 2003.

5% din familii consideră că copiii cu dizabilități pot frecventa grădinițele de la ei din comunitate. Numai 46% din familii au declarat că le-ar permite copiilor să se joace cu semenii lor cu dizabilități. Circa 20% dintre familii cred că pentru copiii lor cu dizabilități ar fi mai bine să învețe în școlile internat.

Studiul menționează că 16% dintre copiii de până la un an și 57% din copiii de până la șapte ani sunt bătuți de părinți. În 16% din familii lipsește unul sau ambii părinți, plecați la muncă peste hotare, acest fenomen cuprinzând în special familiile sărace și cele din localitățile rurale.

---

13 milioane de lei (indemnizații unice) pentru circa 170 mii de persoane cu dizabilități. O data-n an...

46% din familii le-ar permite copiilor să se joace cu semenii lor cu dizabilități.

(Sursa: UNICEF)

Studiul UNICEF „Cunoștințe, atitudini și practice ale familiilor în domeniul îngrijirii și dezvoltării timpurii a copiilor” vizează situația de anul trecut și a fost realizat pe un eșantion de 1800 familii, care au cel puțin câte un copil cu vârste cuprinse între zero și șapte ani. // 17.11.2010

La Bălți ar putea fi creat „serviciul stradal” pentru copiii vulnerabili

Autoritățile municipiului Bălți ar putea crea, în timpul ce urmează, un „serviciu stradal” pentru copiii vulnerabili. Despre necesitatea formării unui astfel de serviciu s-a discutat, la Bălți, în cadrul unei mese rotunde de monitorizare a activităților din cadrul proiectului „Consolidarea sistemului local de referire și dezvoltarea serviciilor sociale integrate în Bălți”.

Specialistul principal în problemele familiei cu copii în situații de risc din cadrul Primăriei Bălți, Lilia Parascan, a spus că serviciul stradal pentru copii ar urma să ofere asistență socială copiilor direct în stradă în vederea depistării copiilor care sunt înclinați să săvârșească anumite infracțiuni.

Potrivit Liliei Parascan, în activitatea serviciului ar urma să fie implicați psihologi angajați de Institutul de Reforme Penale. După consiliere psihologică, copiii depistați vor fi direcționați în centrele comunitare Bălți, iar psihologii acestora vor introduce în instituțiile respective programe pentru prevenirea delincvenței juvenile. De asemenea, în caz de necesitate, psihologii centrelor vor reprezenta copilul aflat în conflict cu legea în instanțele de judecată.

La Bălți sunt circa 27 mii de copii, dar nu există statistici oficiale care ar indica numărul copiilor vulnerabili. În localitate funcționează șapte centre pentru copii și tineret.

Proiectul „Consolidarea sistemului local de referire și dezvoltarea serviciilor sociale integrate în Bălți” a fost lansat în vara acestui an și este finanțat de Agenția ONU pentru copii (UNICEF). Durata de implementare a programului este de 15 luni și îi are ca parteneri de derulare pe Asociația SOMATO din Bălți, Institutul de Reforme Penale și Primăria Bălți. Scopul principal al proiectului este consolidarea sistemului local de referință pentru a asigura identificarea precoce a copiilor vulnerabili și accesul acestora la servicii sociale. Activitățile din proiect se axează pe îmbunătățirea comunicării și cooperării dintre sectoare, pentru a preveni „pierderea” copiilor și adolescenților vulnerabili. // 10.11.2010

Echipa Asociației SOMATO din Bălți vă urează „La mulți ani!”

Ne găsiți în orice an, în orice anotimp, la orice oră... pe www.somato.md